

Reel Sektörün Döviz Açık Pozisyonu Son 7 Yılın En Düşüğüne Geriledi

Reel sektörün (finansal kesim dışındaki firmalar) net döviz açık pozisyonu, bir önceki yılın aynı dönemine göre Haziran'da 26.88 milyar dolar azalarak 162.93 milyar dolara gerilerken 2013 yılı Haziran ayından bu yana en düşük seviyesine indi. Net döviz açık pozisyonunun GSYH'ya oranı da yüzde 21.5 oldu.

Döviz varlıkları 3.4 milyar dolar artmasına karşılık döviz yükümlülüklerinin 23.48 milyar dolar gerilemesi açık pozisyonun azalışında belirleyici oldu. Döviz yükümlülüklerinin gerilemesinde ise yurt içinden sağlanan kredilerin 16.21 milyar dolar azalışı belirleyici olurken, söz konusu dönemde döviz kredileri 12.06 milyar dolar azalış kaydetti.

Reel Sektörün kısa vadeli net döviz fazlası geçtiğimiz yılın Haziran ayına göre 9.14 milyar dolar artarak 15.13 milyar dolara yükseldi. Kısa vadeli yükümlülüklerin toplam yükümlülükler içindeki payı yüzde 31.0 oldu.

Bir önceki aya göre ihracat alacakları 8.40 milyar dolar azalırken, yurtiçi bankalardaki mevduat ve yurtdışına doğrudan sermaye yatırımlarının 9.41 milyar dolar artış kaydettiğini görmekteyiz. İthalat borçları ise 6.98 milyar dolar azalırken, yurt içi ve dışından sağlanan nakdi krediler ve yurtdışından sağlanan nakdi krediler toplamda 7.67 milyar dolar azalış kaydetti.

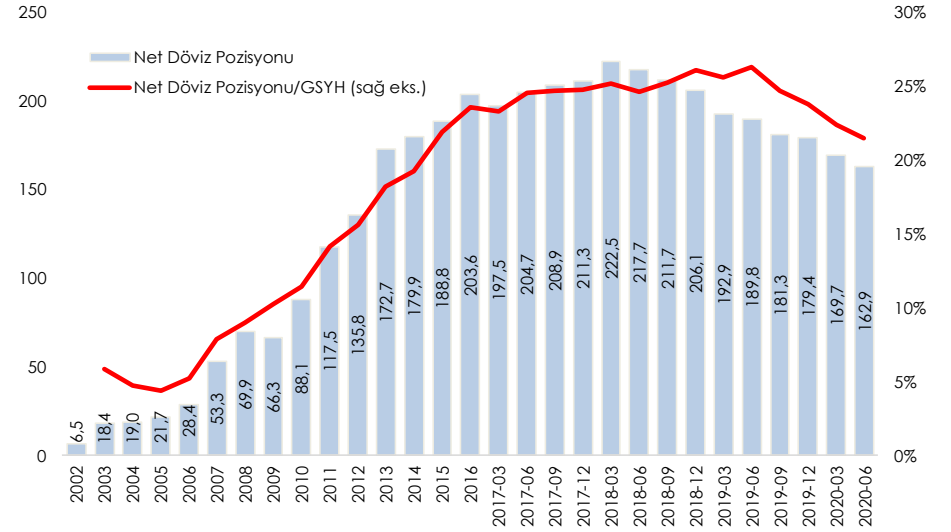
Not

Türkiye'de finansal kesim dışında faaliyet gösteren firmaların yurt içi finansal kesim ve yurt dışında yerleşiklerle olan işlemlerinden doğan döviz varlık ve yükümlülüklerine, dolayısıyla taşıdıkları kur riskine ilişkin bir göstergedir.

Yükümlülükler önceden belirlenmiş bir vadede anapara ve/veya faiz ödemesi gerektiren döviz cinsinden ve dövize endeksli krediler ve ithalat borçlarını içerirken varlıklar döviz cinsinden ve dövize endeksli mevduat, DİBS, portföy yatırımları ve ihracat alacaklarını kapsamaktadır.

Döviz kurlarında yaşanan artış ve oynaklık, reel sektörün döviz borcu ve pozisyonunun izlenmesi açısından önem arz etmektedir. Döviz açık pozisyonu (borç) olan şirketlerin karşı karşıya kalacakları kur şoku, kur farkı gideri yazmalarına ve zarar etmelerine neden olur. Bu ise şirketlere kredi sağlayan bankaların kredi döngüsünü aksatırken tahsili gecikmiş alacakların yükselmesine sebep olacağı gibi sermaye yeterlilik oranlarında bozulmaya da yol açabilir. Böyle bir durumda bankalar kredi verirken daha temkinli davranırken, dolaylı olarak büyüme hızı da yavaşlamaktadır.

Reel Sektör Döviz Açık Pozisyonu/GSYH
(milyar \$, %)



Kaynak: TCMB

* Bu dokümanda yer alan değerlendirmeler bilgilendirme amaçlı olup Cumhuriyet Halk Partisi yetkili kurullarından onaylanmış bağlayıcı politika metinleri değildir.